

TÉZY K RIGORÓZNYM SKÚŠKAM

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: učiteľstvo telesnej výchovy

TEÓRIA A DIDAKTIKA TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU

1. Metodologické základy vedy o športe. Vznik a vývoj vedy o športe. Predmet a metódy výskumu. Športová kinantropológia, edukológia, humanistika – a ich charakteristika. Štruktúra výskumnej správy. Súčasné zameranie výskumov v športe.
2. Systém športovej prípravy. Výber, športový tréning, regenerácia. Etapy, zameranie, ciele, úlohy, hlavné prostriedky a formy výberu a zaťažovania. Prostriedky regenerácie a ich využitie v športovej príprave.
3. Pedagogické zásady uplatňované v športovom tréningu. Jednotlivé pedagogické zásady a ich vzťah k športovému tréningu. Zásada všeobecného a špeciálneho – vlnovitého zaťažovania, cykličnosti, dlhodobosti, nepretržitosti, postupnosti, primeranosti...
4. Súčasné možnosti a problémy športu pre všetkých. Funkcia, ciele, úlohy a možnosti vplyvu športu pre všetkých na človeka. Negatívne civilizačné vplyvy a možnosti kompenzácie. Význam celoživotnej pohybovej aktivity pre človeka. Humanizácia a demokratizácia v športe. Problémy fair-play v športe. Zneužívanie dopingu a boj proti nemu vo vrcholovom športe.
5. Nové smery klasifikácie a hodnotenia v telesnej výchove. Historický pohľad na klasifikáciu a hodnotenie v TV. Systém štandardov. Individuálny prístup ku klasifikácii a hodnoteniu. Využívanie výkonnostných a hodnotiacich noriem v TV odvodené od populácie.
6. Adaptačné zmeny organizmu na pohybové zaťaženie. Princíp adaptácie a jednotlivé oblasti adaptačných zmien. Psychologická, sociálna, biologická adaptácia pod vplyvom pohybového zaťaženia. Prejavy adaptácie na srdcovocievny a dýchací systém, energetické systémy, riadiace, fyziologické a tkanivové systémy.
7. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju kondičných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry kondičných schopností. Nové metódy a prístupy v rozvíjaní kondičných schopností. Možnosti ovplyvňovania kondičných schopností a ich rozvíjania.
8. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju koordinačných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry a rozvoja jednotlivých koordinačných schopností. Význam a možnosti rozvoja koordinačných schopností v TV a športe.
9. Energetické systémy v TV a športe. Základné zdroje energie pre svalovú prácu. Diagnostikovanie energetických režimov. Možnosti rozvoja energetických systémov organizmu. Výskum v oblasti energetických systémov v športe.
10. Nové smery rozvoja školskej TV. Humanizácia, demokratizácia a ich prejavy v školskej TV. Individualizácia a diferenciacia v školskej TV. Vytváranie celoživotného vzťahu k pohybovým aktivitám v školskej TV.
11. Moderné didaktické prostriedky v TV procese. Funkcia materiálnych didaktických prostriedkov. Nové didaktické prostriedky a možnosti ich pravidelného využívania v TV procese. Zefektívňovanie výsledkov pedagogického procesu prostredníctvom didaktickej techniky (motivácia, spätná väzba, kontrola, zdokonaľovanie).
12. Využívanie nových poznatkov v športovej príprave. Štruktúra športovej prípravy. Integrácia nových poznatkov v didaktike športového tréningu. Využitie moderných prostriedkov v riadení športovej prípravy.
13. Teória motorického učenia. Psychologicko-pedagogické koncepcie motorického učenia. Druhy a štruktúra motorického učenia. Proces a výsledky motorického učenia. Diagnostikovanie a výskum motorického učenia.
14. Telesné a pohybové predpoklady z hľadiska ich ovplyvňovania telovýchovným procesom. Vlastnosti pohybového aparátu a ich ovplyvňovanie v telovýchovnom procese. Štruktúra pohybových predpokladov a možnosti ich rozvoja v telovýchovnom procese.
15. Psychologické problémy telovýchovného procesu.

1. Šport ako psychická záťaž. Psychicky náročné situácie v telovýchovnom procese. Psychologická príprava. Psycho-regulačné techniky v telesnej výchove a športe.
16. Diagnostikovanie v telesnej výchove a športe. Prostriedky a využitie sociálnej, psychickej, somatickej, funkčnej a motorickej diagnostiky v riadení telovýchovného procesu. Nové možnosti v diagnostikovaní stavov a efektívnosti procesov v TV a športe.
17. Charakteristika postupu pri testovaní motoriky detí a mládeže. Charakteristika merania a odborného posudzovania, charakteristika motorických testov a možnosť ich použitia, charakteristika odborného posudzovania a možnosti praktického použitia, oblasti, ktoré môžu byť testované motorickými testami, spôsoby vyhodnocovania výsledkov motorických testov a podmienky ich zovšeobecňovania, príklady motorických testov a ich použiteľnosť pre sledovanie telesnej výkonnosti a zdatnosti.
18. Charakteristika postupu pri plánovaní a organizovaní prieskumu a výskumu. Charakteristika prieskumu a výskumu, projekt prieskumnej a výskumnej práce, termíny používané pri výskumnej práci, vlastnosti prvkov štatistického súboru, delenie pozorovaných znakov, premenná veličina, premenlivosť, obsah a význam štatistických tabuliek a obrázkov, výskumné výbery a ich charakteristiky, rozdelenie a ich usporiadanie.
19. Spracovávanie výskumných materiálov. Štatistické charakteristiky, miery polohy, aritmetický priemer, modus, median, šírkové miery – variačné rozpätie, variancia, smerodajná odchýlka, stredná chyba priemeru, variačný koeficient, normálne rozloženie prvkov premenlivosti, použitie T-testu.
20. Testovanie pohybových schopností. Testy silových schopností, vytrvalostných schopností, rýchlostných schopností ohybnosti, koordinačných schopností.
21. Pohybové zručnosti. Analýza pohybových zručností, vzájomný vzťah schopností a zručností, charakteristika športových zručností.
22. Telesné a zdravotné oslabenia detí a mládeže, výskyt oslabení, zdravotné skupiny, význam starostlivosti o oslabených žiakov. Prostriedky vyrovnávacej a nápravnej činnosti na vyučovacej hodine, východiskové polohy, záznamy o oslabených žiakoch.
23. Pohybové schopnosti a rozvoj.
24. Etika a šport.
25. Kultúra a šport.

Literatúra:

- TROJAN, S. a kol: Lékařská fyziologie. Praha. Grada. 2003
- JAVORKA, K. a kol.: Lekárska fyziológia, Martin. Osveta. 2006
- JALECZ, E. – VEISOVÁ, M. 2001. Pohybové hry. Učebné texty. Nitra : PF UKF, 2001.
- MAZAL F. 2001. Kniha pohybových hier. Trnava : OPTIMA, 2001.80-967532-4-X.
- HALMOVÁ, Nora.2000. Rytmická gymnastika. I. časť. Vysokoškolské učebné texty. Nitra: PF UKF 2000. ISBN 80-8050-372-9.
- HALMOVÁ Nora a kol. Rytmická gymnastika a tance. II. časť. Vysokoškolské skriptá. Nitra: PF UKF,2002. 152 s. ISBN 80-8050-560-8.
- BARÁTH, Ladislav – HALMOVÁ, Nora – ŠIMONEK, Jaromír.2004. Úvod do studia telesnej kultúry. PF UKF, Nitra 2004. 124 s. ISBN: 80-969168-2-3.
- KASA, J.: Športová antropomotorika. SVS pre Tv a šport, Bratislava 2000. 209s. ISBN 80-968252-3-2.
- KASA, J.: Antropomotorika. Materiály na semináre. Bratislava, UK, 2000. 128s. ISBN 80-223-1485-4.
- KANÁSOVÁ, Janka. 2005. Svalová nerovnováha u 10-12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie v rámci školském TV. Bratislava:PEEM, 2005. 83 s. ISBN 80-89197-33-7.
- KANÁSOVÁ, Janka. 2006. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie. Bratislava: PEEM, 2006. 69 s. ISBN 80-89197-60-4
- KANÁSOVÁ, Janka. 2004. *Výchova k správne mu držaniu tela*. In: ŠIMONEK, J. et all. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 62 – 79. ISBN 80-10-00380-8.
- KANÁSOVÁ, Janka. 2004. *Zdravotná telesná výchova*. In: ŠIMONEK, J. et all. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 39 – 61. ISBN

80-10-00380-8.

KRIŠTOFIČ, J.: Gymnastická príprava športovca. Grada Publishing, Praha 2004.

CLARKOVÁ, Nancy. *Sportovní výživa*. (pro pěknou postavu, doboru kondici, výkonnostní trénink). Praha: GRADA Publishing, 2006, 266 s. ISBN 80-247-9047-5.

KASA, J. (2006) Pohybové predpoklady a ich diagnostika. Bratislava, UK 2006, 153 s., ISBN 80-8075-134-X.

DOVALIL, Jozef a kol. 2007. Výkon a trénink ve sportu. Praha : Olympia, 2007. 331 s., ISBN 978-80-7033-928-2.

ŠIMONEK, J. – CHROMÍK, M. – ŠUTKA, V.: Didaktika telesnej výchovy. Nitra: UKF 1998.

ANTALA, B. 1997. Hodnotenie v školskej telesnej výchove. Bratislava: FTVŠ UK 1997. 156 s.

ŠIMONEK, J. 1998. Hodnotenie a rozvoj kordinačných schopností 10-17-ročných chlapcov a dievčat. Nitra: UKF 1998.

ŠIMONEK, J. 2005. Didaktika telesnej výchovy, Nitra: KTVŠ PF UKF, 2005. 112s. ISBN 80-8050-873-9. Časopisy TVŠ a TVM

LABUDOVÁ J. a kol. 2002 Šport pre všetkých. Bratislava: PEEM, 2002. ISBN 80-88901-67-7.

HRČKA, J. 2005 Tvorba osobného kondičného programu. Bratislava: SVS pre TVaŠ, 2005. ISBN 80-89075-27-4

PAVLUCH, L. – Frolíková, K. 2004. Osobní trenér . Praha: Grada publishing, 2004. ISBN 80-247-0678-4

HRČKA, J. 2000. Šport pre všetkých. Prešov: ManaCon, 2000. ISBN 80-85668-97-1

UHLÍŘ, P. 2008. Pohybová cvičení seniorů. Olomouc: UP, 2008. ISBN 978-80-244-1902-2

JUNGER, J. – ZUSKOVÁ, K. 1998. Pohybové programy pre všetkých. Prešov: FHVa PV PU, 1998. ISBN 80-88885-32-9.

BRODÁNI, J. 2002. Štatistické metódy v telesnej výchove a športe. (Vysokoškolské učebné texty) KTVŠ PF UKF Nitra, Nitra 2002, 52 str., ISBN 80-8050-544-6.

BUZKOVÁ, K.: Fitnes a jóga. Praha: Grada publishing, 2006. ISBN 80-247-1525-2.

DOSTÁLOVÁ, I. – MIKLÁNKOVÁ, L.: Protahování a posilování pro zdraví. Olomouc: Hanex, 2005. ISBN 80-85783-47-9.

BELEJ, M.: Motorické učenie. PF UPJŠ, Prešov 1994, 117 s.

ČELIKOVSKÝ, S. a kol.: Antropomotorika. Praha, SPN, 1990, 286 s.

HAMAR, D. – LIPKOVÁ, J.: Fyziológia telesných cvičení. Bratislava, UK, 1996, 173 s.

HAVLÍČEK, I.: Empirický výskum. Zborník VII. TŠ, Šport 1983

HAVLÍČEK, I.: Metodologické prístupy k skúmaniu štruktúry ŠV. TVŠ, 8, 1998, č. 1, s. 5-8.

CHOUTKA, M. – Dovalil, J.: Sportovní trénink. Praha, Olympia, 1987, 318 s.

CHROMÍK, M. a kol.: Didaktika telesnej výchovy. Bratislava, UK, 1993.

MACÁK, I.: Psychológia športovej úspešnosti. IRIS Bratislava, 1997, 203 s.

MELICHER, A. a kol.: Inovácia projektov TV v základných a stredných školách SR. Zborník SVS TVŠ, FTVŠ UK, ŠPÚ. Bratislava, 1997.

MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J.: EUROFIT. Telesný rozvoj a pohybová výkonnosť školskej populácie na Slovensku. SVS pre TV a šport. Bratislava, 1996.

ŠIMONEK, J. et al. 2008. Normy koordinačných schopností pre 11-15 ročných športovcov. Nitra: PF UKF, 2008. 104.s. ISBN 978-80-8094-297-7.

Najnovšia odborná literatúra v zborníkoch, časopisoch a periodikách.

PEDAGOGIKA:

A/ Všeobecná pedagogika

1. Človek ako objekt vedy. Pedagogika v systéme vied o človeku a variabilita názorov na vymedzenie pojmu pedagogika. Pedagogika ako veda normatívna, exploratívna a explanačná.

Interdisciplinarita pedagogiky. Pedagogická terminológia a medzinárodné vplyvy na pojmovotvorný aparát pedagogiky.

2. Spoločensko – historické východiská a podmienky konštituovania pedagogiky ako vedy. Predstavitelia pedagogického myslenia svetového a národného významu v minulosti a v súčasnosti. Pedagogika a antipedagogické hnutia.

3. Výchova a jej širší spoločenský kontext. Výchova a proces socializácie človeka. Dieťa a detstvo

v histórii a v súčasnosti. Možné ohrozenia detí a mládeže v súčasnosti. Možnosti spoločnosti (výchovnovzdelávacieho systému) v ochrane detí a mládeže.

4. Tradičné a novšie prístupy k vymedzeniu základných pedagogických pojmov. Výchova a ďalšie súvzťažné pojmy. Antropologické a kulturologické argumenty existencie výchovy.

5. Výchova ako spoločensko - historický fenomén. Cieľová a obsahová dimenzia výchovy a ich historické premeny. Hierarchizácia cieľov výchovy. Kritériá členenia cieľov a obsahu výchovy. Pedagogická dokumentácia a ciele výchovy. Prostriedky dosahovania cieľov výchovy.

6. Vývin a výchova človeka a podmienky utvárania osobnosti človeka. Endogénne a exogénne faktory formovania osobnosti človeka a vzťahy medzi nimi.

7. Edukačné prostredie v chápaní modernej pedagogiky. Širší kontext edukačného prostredia.

8. Žiak ako subjekt výchovy. Interindividuálne rozdiely medzi žiakmi. Rôzne typológie žiakov.

Determinanty školskej úspešnosti žiaka. Integrácia žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami. Diagnostikovanie žiakov.

9. Škola ako inštitucionálny činiteľ výchovy. Škola jej vývin z historického aspektu. Tradičná a moderná škola a porovnanie ich funkcií. Alternatívne školstvo. Komparácia škôl z medzinárodného hľadiska. Súčasná školská sústava na Slovensku, legislatíva a reforma výchovnovzdelávacieho systému.

10. Rodina ako primárny činiteľ výchovy. Základné znaky rodiny, funkcie rodiny a determinanty napĺňania výchovnej funkcie rodiny. Výchovné štýly rodičov. Novšie pohľady na spoluprácu rodiny a školy.

11. Výchova mimo vyučovania, jej ciele, úlohy a systém zariadení a inštitúcií pre voľnočasovú výchovu detí a mládeže v SR.

12. Pedagogická profesia a požiadavky na prípravu vychovávateľov v SR. Celoživotné vzdelávanie vychovávateľov. Role a kompetencie vychovávateľov. Etika pedagogickej profesie.

13. Formovanie pedagogickej teórie na Slovensku od 19. storočia, súčasná pedagogika, významné pracoviská rozvoja pedagogickej vedy, jej predstavitelia a informačné zdroje pedagogiky. Aktuálne problémy pedagogickej praxe.

Literatúra:

- Bad'uríková, Z. - Bazáliková, J. - Kompolt, P. - Timková, B. 2001. Školská pedagogika, Bratislava UK.
- Bujnová, E. 2005. Príprava na rodinný život v rodinnom a školskom prostredí. Nitra : PF UKF, 138 s., ISBN 80-8050-891-7.
- Havlík, R. – Koťa, J. 2002. Sociologie výchovy a školy. Praha: Portál, ISBN 80-7178-635-7.
- Helus, Z. 2004. Dítě v osobnostním pojetí. Praha : Grada, ISBN 80-7178-888-0.
- Helus, Z. 2007. Sociální psychologie pro pedagogy. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1168-3.
- Hlásna, S. – Horváthová, K. – Mucha, M. – Tóthová, R. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra : Enigma, ISBN 80-9132-29-4.
- Hupková, M. 2006. Profesijná sebareflexia učiteľov. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 203 s., ISBN 80-8094-028-2.
- Kasáčová, B. 2002. Učiteľ, profesia a príprava. Banská Bystrica : UMB PF, ISBN 80-8055-702-0.
- Průcha, J. 1997. Moderní pedagogika. Praha : Portál.
- Průcha, J. - Walterová, E. - Mareš, J. 1995. Pedagogický slovník, Praha : Portál.
- Prucha, J. 2000. Přehled pedagogiky. Úvod do studia oboru. Praha : Portál, 265 s. ISBN 80-7178-399-4.
- Seidler, P. – Kurincová, V. 2005. Inakosti v edukačnom prostredí. Nitra : PF UKF, 242 s. ISBN 80-8050-839-9.
- Vališová, A. – Kasíková, H. a kol. 2007. Pedagogika pro učitele. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1734-0.
- Mátek, J. a kol. 1976. Dejiny českej a slovenskej pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Pavličková, A. 2007. Ján Kollár - náčrty z jeho pedagogickej tvorby. Nitra : PF UKF. 96 s. ISBN 978-80-8094-169-7.
- Pšenák, J. 2000. Kapitoly z dejín slovenského školstva a pedagogiky. Bratislava : Univerzita Komenského.
- Reble, A. 1995. Dejiny pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Srogoň, T. a kol. 1986. Dejiny školstva a pedagogiky. Bratislava: SPN, 1986.

B/Teória výchovy

1. Teoreticko-koncepčné východiská humanistickej pedagogiky a možnosti ich využitia v pedagogickej praxi.
2. Teleológia a axiológia v pedagogike: ideály, ciele, hodnoty, normy, v procese vychovávaní a formulácie cieľov a proces rozvoja hodnotového vedomia.
3. Problematika procesu výchovy, vychovávaní a seba výchovy – metódy a zásady vychovávaní ako najkonkrétnejšie prostriedky realizácie a efektívizácie procesu vychovávaní.
4. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na mravnú a prosociálnu výchovu a ich procesúalnu stránku u detí mladšieho školského veku.
5. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na estetickú a environmentálnu výchovu a ich procesúalnu stránku u detí mladšieho školského veku.
6. Otázky slobody, moci, autority a disciplíny vo výchove – riešenie konfliktných situácií v procese edukácie (diagnostika konfliktov a spôsoby ich riešenia).

Literatúra:

- Gogová, A. - Kročková, Š. - Pintes, G. 2004. Žiak - sloboda - výchova. Prešov: PF, 312 s. ISBN 80-8050-675-2.
- Kučerová, S. 1996. Človek, hodnoty, výchova. Prešov, Manacon.
- Kosová, B.: Humanizačné premeny výchovy a vzdelávania. Banská Bystrica, PdF UMB
- Kosová, B. 2002. Rozvoj osobnosti žiaka, Prešov.
- Olivar, R. R. 1992. Etická výchova. Bratislava: Orbis pictus Istropolitana.
- Pelikán, J. 1995. Výchova jako teoretický problém. Amosium, Ostrava.
- Zelina, M. 1994. Humanizácia v škole, Bratislava. Psychodiagnostika.
- Zelina, M. 1994. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava, Iris.
- Zelina, M. 2004. Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN.
- Žilínek, M. 1997. Ětos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava, Iris.

C/Teória vyučovania

1. Didaktika a jej postavenie v systéme vied, aktuálne problémy didaktiky, výskumy v oblasti didaktiky, novšie monografie.
2. Ciele vzdelávania, ich klasifikácia a analýza, smery filozofie vzdelávania, taxonómia cieľov, formulovanie konkrétnych cieľov.
3. Učivo, kurikulum, štandardy, teórie výberu učiva, edukačné ideológie, učivo a pedagogické dokumenty.
4. Vyučovací proces, teoretické základy, analýza vyučovacieho procesu, indukzívne, deduktívne, sociálne formy vyučovania, samostatná práca, efektívnosť vyučovacieho procesu, modernizácia, optimalizácia a humanizácia.
5. Osobnosť učiteľa, jeho kompetencie vo vyučovaní procese, racionálny prístup k riadeniu triedy, učiteľ ako nositeľ pozitívnych zmien vo vzdelávaní, vytváranie pozitívnej pedagogickej klímy, interakčné vzťahy učiteľ – žiak.
6. Žiak a učenie, subjekt učenia – charakteristiky osobnosti žiaka, učebné štýly, autentické učenie, princípy návrhu učebných činností.
7. Metódy vyučovacieho procesu, kritériá výberu, účinnosť, klasifikácie, modernizácia, porovnanie klasických a moderných metód vo vzťahu k cieľom vzdelania, k učivu, k činnosti učiteľa, k činnosti žiaka, k uplatňovaniu didaktických zásad.
8. Kontrola vyučovacieho procesu a hodnotenie, charakteristika jednotlivých pojmov, preverovanie, skúšanie, hodnotenie, funkcie, aktuálne problémy zvyšovanie efektívnosti, evaluácia.
9. Organizačné formy vyučovania, aktuálne problémy, klasické organizačné formy a ich delenie, netradičné organizačné formy, problémové, skupinové, individualizované, programové, tímové vyučovanie.
10. Učebné pomôcky a didaktická technika, funkcie a požiadavky kladené na ne, modernizácia, učebnice, súpravy učebných pomôcok pre žiakov, počítače, videotechnika, odborné učebne.

11. Niektoré súčasné koncepcie vyučovacieho procesu: problémové vyučovanie, programové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, ITV, projektové vyučovanie, otvorené vyučovanie, systém vyučovania s uzavretým cyklom, skupinové vyučovanie, tímové vyučovanie, diferencované vyučovanie, atď.

12. Reformná didaktika a jej vplyv na vznik alternatívnych škôl, delenie alternatívnych škôl, typy, funkcie alternatívnych škôl a porovnanie s tradičnou školou.

13. Diferenciálna didaktika, diferenciácia v rozvoji žiaka a individuálny prístup k žiakovi, nadpriemerní a talentovaní žiaci, žiaci s poruchami komplikujúcimi vzdelávanie, stratégie vyučovania žiakov s postihnutím, integrácia.

Literatúra:

Fenyvesiová, L. 2006. Vyučovacie metódy a interakčný štýl učiteľa. Nitra : PF UKF, 153 s., ISBN 80-8050-899-2.

Kalhoust, Z. - Obst, O. a kol. 2002. Školní didaktika. Praha : Portál. ISBN 80-7178-253X.

Duchovičová, J. 2007. Aspekty diferenciácie v edukácii nadaných žiakov. Nitra : PF UKF, 312 s., ISBN 978-80-8094-099-7.

Kyriacou, CH. 1996. Klíčové dovednosti učitele. Praha : Portál.

Maňák, J. - Švec, V. 2003. Výukové metody. Brno : Paido. ISBN 80-7315-039-5.

Pasch, M. a kol. 1997. Od vzdelávacího programu k vyučovací hodine. Praha : Portál.

Petlák, E. 1997 – 2004. Všeobecná didaktika. Bratislava : IRIS.

Petlák, E. a kol. 2005. Kapitoly zo súčasnej didaktiky. Bratislava : Iris. ISBN 80-89018-89-0.

Petlák, E. 2000. Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. Bratislava : Iris. ISBN 80-89040-04-7.

Petlák, E. - Komora, J. 2003. Vyučovanie v otázkach a odpovediach. Bratislava : IRIS. ISBN 80-89018-48-3.

Petlák, E. 2006. Klíma školy a klíma triedy. Bratislava : IRIS, 119 s., ISBN 80-89018-97-1.

Petty, G. 1996. Moderní vyučování. Praha : Portál. ISBN 80-7178-070-7.

Prucha, J. 1996. Alternatívni školy. Praha : Portál.

Příhoda, V. 1934. Reformné hľadiská v didaktike. Bratislava : J. Pocsik a kol.

Rýdl, K. 1994. Alternatívni pedagogické hnutí v súčasnej spoločnosti. Brno.

Skalková, J. 1999. Obecní didaktika. Praha : ISV.

Tóthová, M. 2006. Rozvoj tvorivosti na 1. stupni ZŠ. Nitra: PF UKF, 196 s., ISBN 80-8094-033-9.

Zelina, M. 2000. Alternatívne školstvo. Bratislava: IRIS.

Predpokladá sa, že záujemca o rigoróznu skúšku študuje aj ďalšiu literatúru a má preštudované časopisy :

Pedagogika, Pedagogická revue, Pedagogické spektrum, Komenský atď.

D/ Metodológia pedagogického výskumu

1. Všeobecná a pedagogická metodológia a vzťah medzi nimi.

2. Infraštruktúra pedagogickej vedy.

3. Pedagogický výskum, jeho znaky, prístupy, druhy

4. Základné charakteristiky a fázy kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu.

5. Plánovanie a priebeh výskumu .

6. Výskumný problém a cieľ výskumu.

7. Hypotézy a ich vytýčenie.

8. Výber vzorky a typy výberu v kvantitatívnom a kvalitatívnom výskume.

9. Kvantitatívne metódy v edukačnom výskume.

10. Kvalitatívne metódy v edukačnom výskume.

11. Validita a reliabilita výskumných nástrojov.

12. Učiteľ a akčný výskum.

13. Etický aspekt výskumu v pedagogickej oblasti.

Literatúra:

Gavora, P. 1996. Výskumné metódy v pedagogike. Bratislava : UK, 205 s.

- Gavora, P. 2000. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno : Paido, 207 S. ISBN 80-85931-79-6.
- Gavora, P. 2006. Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu. Bratislava : Regent, 239 s. ISBN 80-88904-46-3.
- Komárik, E. 2002. Metódy vedeckého poznávania človeka pre začiatočníkov. Bratislava : UK, 210 s. ISBN 80-223-1717-9.
- Pelikán, J. 1998. Základy empirického výskumu pedagogických javov. Praha : Karolinum, 269 s. ISBN 80-7184-569-8.
- Silverman, D. 2005. Ako robiť kvalitatívny výskum. Bratislava : IKAR, ISBN 80-551-0904-4.
- Skalková, J. a kol. 1983. Úvod do metodológie a metód pedagogického výskumu. Praha: SPN,
- Švec, Š. a kol. 1998. Metodológia vied o výchove. Bratislava: IRIS, 287 s. ISBN 80-88778-73-5.

PSYCHOLÓGIA:

A. Psychológia školy, učenia a výchovy

1. Učenie - pojem, význam. Teórie, druhy, zákony a podmienky.
2. Kognitívne štýly a štýly učenia žiakov.
3. Tvorivosť a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
4. Inteligencia a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
5. Motivácia a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
6. Psychologické otázky vyučovania na 2. stupni základnej školy, gymnáziách a stredných školách.
7. Psychologické otázky školskej úspešnosti žiakov na 2. stupni základnej školy, gymnáziách a stredných školách.
8. Psychologický rozbor rizikového a výchovne-problémového správania detí v puberte a adolescencii.
9. Podmienky a činitele ovplyvňujúce kvalitu života a spokojnosť žiakov a edukátorov v škole.
10. Význam služieb školského psychológa a výchovného poradcu na škole z pohľadu edukátora, žiaka a manažmentu školy.

B. Aplikácia sociálnej psychológie v škole

1. Školská trieda ako malá sociálna skupina.
2. Štruktúra a dynamika školskej triedy.
3. Sociálna atmosféra a klíma školy a školskej triedy.
4. Socializácia a personalizácia v škole, sociálne učenie v školských podmienkach.
5. Sociálna percepcia a atribúcia v škole.
6. Kooperácia a prosociálne správanie žiakov.
7. Hostilné, agresívne správanie, násilie a šikana v škole.
8. Sociálny vplyv v škole - konformita, podriadenosť, poslušnosť, odpor a vzdor, asertívne správanie.
9. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede učiteľom.
10. Postoje a predsudky žiakov a možnosti ich merania.

C. Aplikácia psychológie osobnosti v škole

1. Osobnosť žiaka v puberte a adolescencii.
2. Možnosti kognitivizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
3. Možnosti kreativizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii .
4. Možnosti socializácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
5. Možnosti emocionalizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
6. Možnosti motivácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
7. Možnosti axiologizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
8. Záťaž, stres a vyhorenie u učiteľa.
9. Schopnosti, inteligencia a tvorivosť učiteľa.
10. Charakter a dynamika osobnosti učiteľa.

Literatúra:

- ĎURIČ, L.: Úvod do pedagogickej psychológie. Bratislava, SPN, 1981
- ĎURIČ, L., BRATSKÁ, M. a kol. 1997. Pedagogická psychológia: terminologický a výkladový slovník. Bratislava: SPN.
- ČÁP, J. 1997. Psychologie výchovy a vyučování. Praha: UK
- ĎURDIÁK, L., GATIAL, V. 2006. Psychologické aspekty výchovného a kariérového poradenstva. Nitra: Pedagogická fakulta UKF.
- ĎURIČ, L., GRÁC, J., ŠREFANOVIČ, J. 1991. Pedagogická psychológia. Bratislava: Jaspis.
- ČÁP, J. 1996. Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy. Příbram: TRA.
- DROTÁROVÁ, E. Syndróm vyhorenia u učiteľov a iných pracovníkov v pomáhajúcich profesiách. In Psychologická revue. <http://www.pulib.sk/elpub/FHPV/Kubani2/index.htm>
- DŽUKA, J. 2004. Psychologické dimenzie kvality života. Prešov : PU.
- FICHOVÁ, K.-SZOBIOVÁ, E. 2007. Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí. Praha: Portál
- FONTANA, D. 1997. Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál.
- GAJDOŠOVÁ, E. 2000. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede: Práca so sociometricko-ratingovým dotazníkom. Bratislava: Metodické centrum mesta Bratislavy.
- GAJDOŠOVÁ, E. 1998 . Školský psychológ a jeho vstup do humanizácie našich škôl. Bratislava: Príroda.
- GAJDOŠOVÁ, E. A KOL. 2007. Multikultúrne tolerantná škola. Rozvoj tolerance žiakov k migrantom v školskom vzdelávacom programe. Bratislava: Stimul.
- GAJDOŠOVÁ, E. – HERÉNYIOVÁ, G. 2006. Rozvíjení emoční inteligence žáků. Praha: Portál.
- HEIDBRINK, H. 1997. Psychologie morálního vývoje. Praha: Portál.
- HENNIG, C. 1996. Antistresový program pro učitele. Praha: Portál.
- JANOUSEK, J. 1986. Metody sociální psychologie, Praha: SPN.
- JOSHI, V. 2007. Stres a zdraví. Praha: Portál.
- KOL. AUTOROV. 2003. Násilie v rodine a v škole. Nitra: FSVaZ UKF.
- KOLLÁRIK, T. a kol. 2003. Sociálna psychológia. Bratislava: UK.
- MAREŠ, J. 1998. Styly učení u žáků a studentů. Praha: Portál.
- MAREŠ, J., ČÁP, J. 2001. Psychologie pro učitele. Praha: Portál.
- ORAVCOVÁ, J. 2004. Sociálna psychológia. Banská Bystrica: UMB.
- RUISEL, I. 2004. Inteligencia a myslenie, Bratislava: Ikar.
- STERNBERG, J. 2002. Kognitivní psychologie. Praha: Portál.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Postojové škály. In Kollárik, T. - Sollárová, E. a kol. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar. s. 25-33.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Východiská k výskumu a meraniu postojov. In Kollárik, T., Sollárová, E. a kol. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar, s. 34-52.
- VEREŠOVÁ, M. a kol. 2007. Psychológia. Martin: Osveta.
- VEREŠOVÁ, M. a kol.: Sociálna psychológia. Človek vo vzťahoch. Nitra, Enigma, 2007
- ZELINA, M. 1996. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava: Iris.
- ZELINA, M. 1993. Humanizácia školstva. Bratislava: Interlingua